

**TAURAGĖS R. SKAUDVILĖS GIMNAZIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS
TVIRTINIMO**

2024 m. balandžio 24 d. Nr. V - 109
Skaudvilė

T v i r t i n u mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką.
Priedama 20 lapų.

Direktorius

Nerijus Jocys

PATVIRTINTA

Tauragės r. Skaudvilės gimnazijos

Direktorius 2024 m. balandžio 24 d.

įsakymu Nr. V-109

TAURAGĖS R. SKAUDVILĖS GIMNAZIJA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus vadovaujamasi Pradinio, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1309; „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK – 556 (2012m. gegužės 8d. įsakymo Nr. V-766 redakcija ir pakeitimais: 2014 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. V-466; 2015 m. liepos 17 d. įsakymo Nr. V-767; 2017 m. vasario 13 d. įsakymo Nr. 78), Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1308, Bendraisiais ugdymo planais, Skaudvilės gimnazijos mokytojų susitarimais.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

2. Vertinimo tikslai:

2.1. puoselėti kiekvieno mokinio prigimtines dvasines, intelektines, fizines galias, padėti atsiskleisti jo individualybei ir siekti kūrybiškumo, kad kiekvienas mokinys taptų oria, dorovinga, savo ir kitų sveikatą puoselėjančia, atsakinga už savo poelgius, pasirinkimus, konstruktyviai kuriančia savo ir Lietuvos kultūrą, gerovę ir ateitį asmenybe;

2.2. sudaryti vienodas galimybes visiems mokiniams, nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, pasiekti maksimalius jų galias atitinkančius ugdymosi rezultatus ir brandinti mokymosi visą gyvenimą nuostatą.

3. Vertinimo uždaviniai:
- 3.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
 - 3.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
 - 3.3. įvertinti mokytojo ir gimnazijos veikos kokybę.
 - 3.4. organizuoti nuolatinį kūrybišką atsinaujinimą, atvirumą inovacijoms
 - 3.5. padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimų rezultatus;
 - 3.6. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą;
 - 3.7. suteikti mokiniams jų poreikius atliepiančią pagalbą;
 - 3.8. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie mokinio mokymąsi;
 - 3.9. stiprinti mokyklos bendruomenės (švietimo pagalbą teikiantys specialistai, mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai) narių ryšius.

III. VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

- 4. Mokykloje veikia individualios pažangos (VIP) stebėsenos sistema.
- 5. Mokykloje vienodai dėmesio skiriama visų asmens kompetencijų, nustatytų ugdymo programose, ugdymui(si).
- 6. Vertinami mokinių bendrieji (asmeninė; mokėjimo mokytis; komunikavimo; pažinimo; socialinė-pilietinė; kultūrinė; kūrybiškumo) ir dalyko gebėjimai pagal BP.
- 7. Mokytojas kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) kaupia vertinimo aplankuose (taip pat ir el. aplankuose).
- 8. Mokinių pasiekimai vertinami, atsižvelgiant ne vien į apibrėžtus, programinius ugdymo tikslus, bet ir į individualias kiekvieno mokinio išgales bei ypatybes, siekiant nuolatinės asmeninės pažangos mokiniui tinkamu būdu ir tempu.
- 9. Mokymuisi planuoti, stebėti ir koreguoti taikomi įvairūs vertinimo būdai – diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis, formalus ir neformalus, tačiau vyrauja kasdienis neformalus formuojamasis vertinimas.
- 10. Mokytojai siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo.
- 11. Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau.
- 12. Mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi.

13. Mokinių žinių ir supratimo, žinių taikymo ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai, komentarai, kaupiamieji darbai ir vertinimai.
14. Derinami įvairūs vertinimo būdai – mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo aplankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt.
15. Naudojami formalūs (pažymiai, įskaitos, lygių nustatymas) ir neformalūs (kaupiamieji balai, taškai, kreditai, veidukai, šviesoforas, vertinimas žodžiu, komentarai raštu, plusai, minusai ir kt.) vertinimo būdai.
16. Mokytojai, rašydami pažymį už darbą, kurio užduotys vertinamos taškais, vadovaujasi šia lentele (vieninga vertinimo lentelė visų dalykų pamokose):

Teisingų atsakymų apimtis procentais	Balai	Lygiai
100-93	10	Aukštesnysis
92-82	9	
81-71	8	Pagrindinis
70-61	7	
60-50	6	Patenkinamas
49-40	5	
39-26	4	Slenkstinis
25-15	3	Nepasiektas lygis
14-6	2	
5-0	1	

17. Mokiniui nuolat teikiama grįžtamoji informacija (pažymiai, įrašai, aptarimas žodžiu, pažangos matavimas ir kt.).

18. Mokytojai organizuoja mokinių įsivertinimą (refleksiją) (veidukai, įrašai, nykščio pakėlimas, recenzijos, šviesoforas, aprašymas, aplankalų kaupimas ir kt.) pamokų metu, baigus pusmetį ir kt.

19. Klasių auklėtojai su mokiniais kaupia asmeninės pažangos dokumentus (kreivės, diagramos, spalvos, „medžiai“, SSGG, sutartys, aplankai ir kt.)

20. Mokslo metų pradžioje mokytojas supažindina mokinius su savo dalyko vertinimo sistema.

21. Apklausos būdų (metodų) įvairovę nustato mokytojas. Mokiniui sutinkant (pageidaujant) galima vertinti ir iš naujos pamokos temos.

22. Mokiniui paprašius, įvertinimą mokytojas komentuoja, remdamasis prieš darbą pateiktais kriterijais ir rodikliais. Nesutapus nuomonėms, suinteresuoti asmenys kreipiasi į vadovus.

23. Išimties tvarka, atsižvelgiant į mokinio individualias savybes (mikčiojimą, nervinius sutrikimus ir kt.), mokytojas privalo parinkti tinkamus apklausos būdus ir formas (raštu, žodžiu).

24. Neįskaitomas tekstas mokinio rašto darbe nevertinamas arba laikomas klaida.

25. Mokinių nuostatos ir vertybės vertinamos neformaliai.

26. Mokinys, praleidęs per pusmetį daugiau kaip pusę pamokų, privalo atsiskaityti arba jam žymima „neįskaityta“.

27. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas.

27.1. Mokomųjų dalykų pasiekimai vertinami pažymiu (10 balų sistema):

- lietuvių kalba;
- užsienio kalba (anglų, vokiečių, rusų);
- istorija;
- geografija;
- matematika;
- informacinės technologijos /informatika;
- biologija;
- chemija;
- fizika;
- menai (muzika, dailė, šokis);
- technologijos;
- fizinis ugdymas;
- pilietiškumo pagrindai;
- ekonomika;
- gamtos mokslai;
- pasirenkamieji dalykai.

27.2. Mokomųjų dalykų pasiekimai, vertinami įskaityta:

- dorinis ugdymas (etika, tikyba);
- mokomųjų dalykų moduliai;
- žmogaus sauga;
- gyvenimo įgūdžiai;
- projektai.

27.3. Pradinio ugdymo dalykų pasiekimai vertinami lygiais: (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis, nepatenkinamas, pp, np).

27.4. Pagrindinio ugdymo programos mokiniai, lankantys valstybines, savivaldybių ar nevalstybines dailės, choreografijos, muzikos ir sporto mokyklas tėvų, atitinkamo dalyko mokytojo ir klasės auklėtojo bendru susitarimu bei mokytojų tarybos pritarimu

gali būti atleisti nuo privalomųjų atitinkamo dalyko pamokų, garantuojant mokinių saugumą. Toks mokinys pusmečio gale laiko įskaitą. Įskaitos vertinimas atitinka pusmečio vertinimą.

28. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis: žinias ir supratimą, žinių taikymo gebėjimus, aukštesniuosius mąstymo gebėjimus.

29. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.

30. Mokytojai mokyklos vertinimo tvarką pritaiko savo dalykui, suderina su direktoriaus pavaduotoja, pakabina klasėje.

31. Mokytojo dalyko vertinimo tvarkoje numatomos ir nurodytos 4 sritys: formalus vertinimas, neformalus vertinimas, grįžtamosios informacijos teikimas, įsivertinimas.

32. Kontrolinio darbo skyrimas ir vertinimas:

32.1. Mokiniam per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas.

32.2. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniiais aptariama kontrolinio darbo struktūra, jo tikslai, vertinimo kriterijai.

32.3. Mokytojai kontrolinius darbus derina su mokiniiais ir tarpusavyje, juos fiksuoja E dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniiais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti.

32.4. Paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas neorganizuojamas.

32.5. Mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pristato ne vėliau kaip po 2 savaičių. Su kiekvienu mokiniu individualiai aptaria jo sunkumus ir galimybes, organizuoja kontrolinio darbo įsivertinimą, numato tolesnį mokymą(-si).

32.6. Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, privalo per 2 savaites atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku.

32.7. Rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti, jei už darbą daugiau nei pusė mokinių buvo įvertinti nepatenkinamai.

33. Mokinys kontrolinius ir kitus darbus raštu kaupia aplanke.

IV. IKIMOKYKLINIS, PRIEŠMOKYKLINIS IR PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

34. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokiniai vertinami neformaliai.
35. Priešmokyklinio ugdymo pedagogas metų gale parengia rekomendacijas apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą (1 priedas).
36. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.
37. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydami įsivertinti ir savo pasiekimus.
38. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami (2 priedas).
39. Mokslo metų pradžioje mokytoja supažindina mokinių tėvus su ugdymo planu, vertinimo principais; kartu aptaria abipusės informacijos pateikimo būdus.
40. Mokinių savarankiškuose darbuose mokytoja rašo mini komentarus, nuorodas, skatinančias mokinio pažangą.
41. Naudojamosi pradinį klasių vadovėlių autorių (lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo) teminiais išplanavimais, metodinėmis rekomendacijomis bei paruoštomis užduotimis, klausimynais, mokinių pasiekimai vertinami ir diagnostiniu būdu.
42. Baigiant visą pradinio ugdymo kursą, t.y. keturias klases, klasės mokytoja tėvus supažindina su vaiko ugdymosi pasiekimais ir daro įrašus E dienyne apie mokinio pasiekimų lygį ir apie programos baigimą.
43. Mokiniui, baigiančiam pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą.

V. PAGRINDINIS IR VIDURINIS UGDYMAS

44. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.
45. Pirmąjį pagrindinio ugdymo programos vykdymo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymosi pasiekimus, mokytojas taiko individualius pažinimo metodus.
46. Adaptaciniu laikotarpiu (1-2 mėnesius) 5 klasės mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami.
47. Pagrindinio ugdymo I, II dalių ir vidurinio ugdymo pakopose naudojamas formalusis vertinimas, pagrįstas BP, brandos egzaminų programomis, ir neformalusis vertinimas.

48. Mokytojai, remdamiesi BP, iškeltais tikslais, vertinimą planuoja mokslo metams.

49. Mokomųjų dalykų planuose, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose pateikia mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistemą: vertinimą konkretizuoja ilgalaikiuose planuose, aprobuotuose metodinėse grupėse.

50. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su parengtais dalyko teminiais planais, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

51. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

51.1. jei dalykui mokyti skirta 1-2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;

51.2. jei dalykui mokyti skirta 3-5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais;

52. Baigę pagrindinio ugdymo programą mokiniai yra sukaupę jų įgytas kompetencijas įrodančių darbų ir vertinimų visumą.

53. Rugsėjo mėnuo skiriamas III-ųjų klasių mokinių adaptacijai, mokiniai nepatenkinamais įvertinimais nevertinami.

54. Baigę vidurinio ugdymo programą mokiniai demonstruoja brandą patvirtinančias kompetencijas sukaupę darbų ir vertinimų visumą, išlaikytais brandos egzaminais ir (ar) parengtu brandos darbu.

VI. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

55. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

56. Vertindamas specialiųjų poreikių mokinių ugdymo rezultatus, mokytojas atsižvelgia į individualius skirtumus (psichologinius, suvokimo, atminties, dėmesio, temperamento) ir PPT išvadas.

VII. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

57. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas (pažymys arba įskaita).

58. Baigus atskirą programą organizuojamas pasiekimų patikrinimas, įskaitos, egzaminai.

59. Pradinio ugdymo dalykų pasiekimų vertinimas:

59.1. Pradinio ugdymo dalykų pasiekimai vertinami lygiais: (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis, nepatenkinamas, pp, np).

59.2. Pusmečio/metinis įvertinimas pradiniame ugdyme vedamas iš to pusmečio - lygio (I pusmetis – patenk., II pusmetis – pagr., metinis – patenk./pagr). Galimos išimtys: mokytojas įvertinęs padarytą mokinio pažangą per mokslo metus/ pusmetį, gali išvesti žemesnį ar aukštesnį lygį.

59.3. Mokiniui, kurio I pusmečio įvertinimas np, skiriamas atsiskaitymas už I pusmetį, atsiskaitymo įvertinimas laikomas I pusmečio įvertinimu ir įrašomas į E dienyną. Metiniu įvertinimu laikomas atsiskaitymo ir II pusmečio įvertinimas. Mokiniui, kurio II pusmečio įvertinimas np, negali būti išvestas patenkinamas metinis įvertinimas. Pasibaigus ugdymo procesui mokiniui skiriamas papildomas darbas. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.

60. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo pasiekimų vertinimas:

60.1. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo pusmečio pažymys vedamas iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio (6,5 – 7; 6,4 – 6). Metinis pažymys vedamas kaip pusmečių aritmetinis vidurkis, kai patenkinami (4-10 balų) ir nepatenkinami (1-3 balų) ugdymo laikotarpių (pusmečių) įvertinimai (pavyzdys: I pusmetis – 6, II pusmetis – 8, metinis – 7; I pusmetis – 6, II pusmetis – 7, metinis – 7; I pusmetis – 3, II pusmetis – 4, metinis – 4; I pusmetis – 4, II pusmetis – 3, metinis – 4). Galimos išimtys: mokytojas, įvertinęs padarytą mokinio pažangą per mokslo metus/pusmetį, gali išvesti žemesnį ar aukštesnį pažymį.

60.2. Mokiniui, kurio I pusmečio įvertinimas (neįsk., neatestuotas), skiriamas savarankiškas atsiskaitymas per II pusmetį, atsiskaitymo pažymys laikomas I pusmečio įvertinimu ir įrašomas į E dienyną. Metiniu įvertinimu laikomas atsiskaitymo už I pusmetį ir II pusmečio įvertinimas.

60.3. Mokiniui, kurio II pusmečio įvertinimas (neįsk., neatestuotas) negali būti išvestas patenkinamas metinis įvertinimas. Pasibaigus ugdymo procesui mokiniui skiriamas papildomas darbas. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

61. Mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą, koreguoja ugdymo procesą.

62. Klasės auklėtojai pusmečio (metų) pabaigoje užpildo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitą, pagrindiniame ugdyme ir ataskaitą apie atliktą socialinę pilietinę veiklą.

63. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, remdamasis klasės auklėtojų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokyklos mokinių mokymosi rezultatų pusmečio

(mokslo metų) analizę, kurią pristato mokytojų mokyklos tarybų posėdžiuose, bei, jei tai reikalinga, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

64. Dalykų mokytojai, klasių auklėtojai pusmečio ir metų pabaigoje atlieka kokybinę analizę, aptaria metodinėse grupėse, koreguoja planus, ugdymo turinį.

VIII. ĮVERTINIMŲ FIKSAVIMAS

65. Mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, būtų informatyvi, asmeniškai ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos. Siekiama abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo).

66. E dienyne fiksuojami mokinių kasdieninės veiklos, pusmečio, mokslo metų pažangos, pasiekimų rezultatai.

67. Formalūs įvertinimai fiksuojami įrašant juos į E dienyną. Neformalųjį vertinimą mokytojas fiksuoja individualiai.

68. Už įrašų teisingumą E dienyne atsako pažymį įrašęs dalyko mokytojas.

IX. BAIGIAMOSIOS PASTABOS

69. Mokiniai į aukštesnę klasę keliama (paliekami kartoti kursą) pagal „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ĮSAK 556, 2012m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija ir pakeitimais: 2014 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. V-466; 2015 m. liepos 17 d. įsakymo Nr. V-767; 2017 m. vasario 13 d. įsakymo Nr. 78; 2017-07-04 V-554; 2018-03-13 Nr.: V-242.

70. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, neatliktą socialinę pilietinę veiklą, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programas ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinį ugde mokytojai, kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys.

71. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytų ugdymo plane, mokinio individualiame ugdymo plane, metinius įvertinimus, o pagrindiniame ugdyme ir atlikęs socialinę pilietinę veiklą, į aukštesnę klasę nekeliamas, jis laikomas baigusiu atitinkamą ugdymo programą.“

PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMAI PAGAL PASIEKIMŲ SRITIS

1. Gamtamokslinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis.

PASIEKIMŲ LYGIAI		
Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio
Žaisdamas, spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas stebi draugų veiklą, klausosi, trumpai atsako į pateiktus klausimus apie artimiausios aplinkos gyvąją ir negyvąją gamtą; nukreipiamųjų klausimų padedamas pastebi kai kuriuos gamtos objektų požymius, savybes. Padedant bando objektus priskirti vienai ar kitai grupei; bando atlikti kai kuriuos tyrimo žingsnius, pasirinkti priemones, stebėti atliekamo tyrimo eigą; padedamas bando pakartoti kai kuriuos atlikto tyrimo žingsnius; atranda reikiamą gamtos objekto iliustraciją; trumpais atsakymais (pvz., taip, ne) atsakydamas į pateikiamus klausimus; pateikia bent vieną pavyzdį, ko reikia, kad žmogus būtų sveikas, gerai jaustųsi; tyrinėdamas artimiausią	Žaisdamas, spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas kelia klausimus apie artimiausios aplinkos gyvąją ir negyvąją gamtą, aiškinasi kai kuriuos gamtoje vykstančius pokyčius ir dėsningumus; spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas gamtos objektus bei reiškinius pastebi ir savais žodžiais apibūdina ryškiausius požymius, panašumus ir skirtumus; objektus lygina, grupuoja; pasirenka priemones, gamtinę medžiagą ir atlieka paprastą tyrimą; Savais žodžiais apibūdina tyrimo eigą, rezultatus, samprotauja, kaip tobulintų savo tyrimą, ką kitą kartą darytų kitaip; atranda iliustruotą informaciją apie gamtos objektus, reiškinius, tyrimus, ją aiškinasi; savais žodžiais pasakoja apie gamtos reikšmę žmogui, paaiškina, ko reikia, kad jis	Žaisdamas, spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas atpažįsta ir pavadina kai kuriuos gamtos objektus, reiškinius. Aiškinasi, kodėl gamtoje vyksta kai kurie dėsningumai (vakarais sutemsta, rudenį gelsta medžių lapai ir pan.); tikslingai tyrinėdamas pateikia savitų idėjų, kaip nagrinėjamus objektus suskirstyti, sugrupuoti; nuosekliai aptaria atliktą tyrimą, jo eigą, rezultatus, samprotauja, kaip tobulintų atliktą tyrimą, ir savarankiškai imasi naujų tyrinėjimų; pasirenka tyrimo priemones, tyrinėja, nepavykus ar praleidus kokį tyrimo žingsnį, nesutrunka, bando dar kartą; randa ir atsirenka informaciją apie gamtos objektus, jos reiškinius, tyrimus, dalinasi savo supratimu apie tai; papildomai domisi, sugalvoja naujų būdų, simbolių (lentelė, diagrama, kodai);

aplinką aiškinasi, kas yra gamtos ištekliai; klausinėjamas iliustracijose atpažįsta gamtininką, mokslininką; klausosi pasakojimų apie daiktus, palengvinusius žmonių gyvenimą.	gerai jaustųsi, būtų sveikas; aiškinasi, kas yra gamtos ištekliai; tausoja išteklius (užsuka čiaupą, išjungia šviesą, taupo popierių, uždaro duris ar pan.); rūšiuoja panaudotų medžiagų atliekas; nusako, ką veikia gamtininkas, mokslininkas, pateikia artimosios aplinkos pavyzdžių, kaip išradimai palengvina žmogaus gyvenimą.	Paaiškina higienos, fizinio aktyvumo, dienos režimo svarbą sveikatai; pateikia teigiamo ir neigiamo elgesio gamtoje pavyzdžių; tausoja gamtinius išteklius ir paaiškina, ką duoda atliekų rūšiavimas; Pasakoja apie mokslininko, gamtininko profesijas, apie buityje naudojamus daiktus, palengvinančius žmonių gyvenimą.
--	--	---

2. Kalbinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis.

Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio
Žaisdamas, bendraudamas bando paaiškinti, kad reikia gerbti savo gimtąją kalbą, tarmę, kitas kalbas; išsako savo ir išklauso kitų nuomonę; trumpai pakomentuoja savo veiklą; pasisveikina, atsisveikina, padėkoja; išklauso neilgus skaitomus ar pasakojamus tekstus; kartais užmezga kontaktą ir bendrauja su bendraamžiu, suaugusiuoju; pasakodamas kartais naudojami neverbalinės kalbos galimybės (gestais, mimika ir kt.);	Žaisdamas, bendraudamas, veikdamas vienas ir kartu su kitais paaiškina, kad reikia gerbti savo gimtąją kalbą, tarmę, kitas kalbas; klausosi kito, išsako savo ir išklauso kitų nuomonę; paprašo pakartoti, jeigu ko nors nesuprato; taiko kai kurias kalbos etiketo taisykles: pasisveikina, atsisveikina, padėkoja ir kt.; kalba, stengdamasis atsižvelgti į kalbėjimo tikslą: papasakoja, informuoja, paaiškina, apibūdina; į situaciją: stengiasi pozityviai bendrauti, suprasti, rasti bendravimo būdą su bendraamžiu, suaugusiuoju; siekdamas sudominti, stengiasi pasakoti emocingai, naudojami	Žaisdamas, bendraudamas, veikdamas vienas ir kartu su kitais savaip paaiškina, kodėl reikia gerbti savo gimtąją kalbą, tarmę, kitas kalbas; įvairiose situacijose klausosi kito, išsako savo ir išklauso kitų nuomonę; taiko kalbos etiketo taisykles: pasisveikina, atsisveikina, padėkoja, atsiprašo ir kt.; užmezga kontaktą ir drąsiai, noriai bendrauja su bendraamžiu, suaugusiuoju, grupėje, viešojoje vietoje, su įvairių poreikių ir gebėjimų turinčiais asmenimis; siekdamas sudominti, pasakoja emocingai, naudojami keliomis neverbalinės kalbos galimybės (gestais, mimika

kalba, bandydamas atsižvelgti į kalbėjimo tikslą: papasakoja, paaiškina, apibūdina; Pasakodamas kartais naudojami neverbalinės kalbos galimybės (gestais, mimika ir kt.); tyrinėdamas mokosi skaityti ir rašyti: pradeda skirti raides nuo kitų ženklų ir simbolių, suprasti, kad garsai siejasi su raidėmis; atpažįsta kai kurias abėcėlės raides, perskaito nesudėtingus pavienius žodžius, užrašus; bando kurti trumpus tekstus (pasakas, eilėraščius, mįsles ir kt.), pradeda kurti ir gaminti knygas, atvirukus, sveikinimus, „rašyti“ trumpus laiškus; išreiškia savo jausmus, išgyvenimus, patirtį piešiniais, kai kada – ir paties sugalvotais ženklais.	kai kuriomis neverbalinės kalbos galimybėmis (gestais, mimika ir kt.); tyrinėdamas mokosi skaityti ir rašyti: skiria raides nuo kitų ženklų ir simbolių, sieja garsą su raide; atpažįsta daugumą abėcėlės raidžių, perskaito nesudėtingus pavienius žodžius; mėgaudamasis kūrybos procesu kuria įvairius nesudėtingus tekstus (istorijas, pasakas, eilėraščius, dainų tekstus, mįsles ir kt.), kuria ir gamina knygas, sienlaikraščius, atvirukus, sveikinimus, reklamas, „rašo“ laiškus; išreiškia savo jausmus, išgyvenimus, patirtį piešiniais, paties sugalvotais ženklais. Naudoja įvairius jam žinomus ar pasiūlytus simbolius informacijai perteikti.	ir kt.); mokosi skaityti ir rašyti: pastebi garsų ir raidžių panašumus, skirtumus; atpažįsta visas abėcėlės raides, perskaito nesudėtingus žodžius, užrašus, sakinius ir kelių sakinių tekstus; mėgaudamasis kūrybos procesu kuria įvairius tekstus (istorijas, pasakas, eilėraščius, dainų tekstus, mįsles ir kt.), išmoningai kuria ir gamina knygas, sienlaikraščius, atvirukus, kvietimus, sveikinimus, reklamas, „rašo“ laiškus ir kt.,; pasiūlo kelias idėjas, kaip išreikšti savo jausmus, išgyvenimus, patirtį piešiniais, paties sugalvotais ženklais. Išradingai panaudoja įvairius simbolius informacijai perteikti.
---	--	---

3. Matematinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:

Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio
Žaisdamas, veikdamas su aplinkos daiktais kasdienėse situacijose dažniausiai teisingai skaičiuoja pirmyn iki 10; bando sieti objektų kiekį su atitinkamu objektų skaičių žyminčiu simboliu ir atvirkščiai 10 ribose; bando atlikti sudėties veiksmus 5 ribose, bando juos lyginti, grupuoti pagal vieną požymį:	Žaisdamas, veikdamas su aplinkos daiktais kasdienėse situacijose skaičiuoja pirmyn iki 20; nurodo daikto vietą eilėje (pirmas, antras ir pan.); sieja daiktų kiekį su atitinkamu daiktų skaičių žyminčiu simboliu ir atvirkščiai 10 ribose; atlieka sudėties ir atimties veiksmus 10 ribose; palygina objektų	Žaisdamas, veikdamas su aplinkos daiktais kasdienėse situacijose pirmyn iki 20 ir daugiau, bando atskaičiuoti nuo bet kurios vietos 20 ribose; nurodo padėtį eilėje (pirmas, antras ir pan.); sieja objektų kiekį su atitinkamu objektų skaičių žyminčiu simboliu ir atvirkščiai 20 ir daugiau ribose; atlieka

dydį, formą, spalvą ir pan.; bando matuoti atstumą, ilgį, tūrį, masę, naudodamasis dažniausiai naudojamu sąlyginiu matu; objektus palygina tarpusavyje (pvz., ilgesnis – trumpesnis, sunkesnis – lengvesnis, didesnis – mažesnis, daugiau – mažiau, toliau – arčiau, toks pat kaip – ne toks pat kaip); įvardina kai kuriuos skaičius iki 10; bando atsakyti į klausimus, ko yra daugiau, mažiau, kartais atkartodamas tai, ką pasakė kiti; veikia pagal nurodytą judėjimo kryptį (pirmyn, atgal); pradeda skirti kai kurių įvykių seką pagal laiką (kas kada vyko), priskirti įvykius, kurie buvo vakar, šiandien; atlikdamas veiksmus, pasinaudoja; atpažįsta kai kurias plokštumos figūras (apskritimą, kvadratą, trikampį ar stačiakampį), grupuoja jas pagal vieną požymį kitų pasiūlymais; žodžiu, gestais ir kitokia kūno kalba ar kitu pasirinktu būdu bando spontaniškai dalintis įspūdžiais, kaip atliko užduotį.	kiekį (vienu daugiau, mažiau, po lygiai ir pan.); vienas ar bendradarbiaudamas su kitais grupuoja, klasifikuoja objektus pagal pasirinktą arba nurodytą požymį (dydį, formą, spalvą ir pan.); matuoja nedidelį atstumą, ilgį, tūrį, masę, naudodamasis dažniausiai naudojamu sąlyginiu matu, objektus palygina tarpusavyje (pvz., ilgesnis – trumpesnis, sunkesnis – lengvesnis, didesnis – mažesnis, daugiau – mažiau, toliau – arčiau, toks pat kaip – ne toks pat kaip); įvardina skaičius iki 20; naudodamasis aplinkos daiktais atsako į klausimus, ko yra daugiau, mažiau, tiek pat, po lygiai ir pan.; apibūdina žodžiais ar iliustruoja kitais jam žinomais ar pasiūlytais būdais judėjimo kryptį (pirmyn, atgal, į kairę, į dešinę), erdvėje esančius daikto santykius savo atžvilgiu (pvz., priešais mane, už manęs, šalia manęs, kairėje, dešinėje); bando sieti įvykius, kurie buvo vakar, šiandien ar bus rytoj bei nuolat pasikartojančius įvykius su konkrečia savaitės diena; atlikdamas veiksmus, teikia pasiūlymus kitiems; atpažįsta plokštumos (apskritimą, kvadratą, stačiakampį, trikampį), erdvės (kubą, rutulį) figūras, bando jas apibūdinti, palyginti, grupuoja (pagal vieną požymį), modeliuoja; derindamas žodinę kalbą,	sudėties ir atimties veiksmus 20 ribose; palygina objektų kiekį (daugiau, mažiau vienu, dviem, po lygiai); grupuoja, klasifikuoja pagal kelis požymius; keičia grupavimo pagrindą; išmatuoja nedidelį atstumą, ilgį, tūrį, masę, naudodamasis dažniausiai naudojamu sąlyginiu matu, objektus palygina tarpusavyje naudodamas tiesioginius ir netiesioginius palyginimus (kuris yra ilgesnis – trumpesnis, sunkesnis – lengvesnis, didesnis – mažesnis, daugiau – mažiau ar toliau – arčiau, toks pat kaip – ne toks pat kaip); įvardina skaičius iki 20 ir daugiau; atsako į klausimus, ko yra daugiau, mažiau, tiek pat, po lygiai, kiek daugiau, nurodydamas konkrečius objektus; savarankiškai kelia tikslingus klausimus: kiek? kaip? kodėl?; apibūdina žodžiais ar iliustruoja kitais būdais judėjimo kryptį (pirmyn, atgal, į kairę, į dešinę), daiktų erdvinius santykius savo atžvilgiu (pvz., priešais mane, už manęs, šalia manęs, kairėje ar dešinėje), kitų daiktų padėtį vienas kito atžvilgiu (aukščiau, žemiau, virš, po, prie, už); skiria įvykius, kurie buvo vakar, šiandien ar bus rytoj; sieja pažįstamus įvykius su konkrečia savaitės diena; atlikdamas veiksmus, teikia pasiūlymus, kurie reikalauja jo paties pastangų, atsižvelgia į kitų siūlymus;
--	--	---

	gestus ir kitokią kūno kalbą bei konkrečius objektus, spontaniškai dalinasi įspūdžiais, kaip atlikto veiksmus ir kokia seka.	atpažįsta plokštumos (apskritimą, kvadratą, stačiakampį, trikampį), erdvės (kubą, rutulį) figūras, jas apibūdina, rūšiuoja (pagal kelis požymius), modeliuoja; Derindamas žodinę kalbą, gestus ir kitokią kūno kalbą bei konkrečius objektus, pasakoja įspūdžius, kaip atliko veiksmus ar jų seką. Remdamasis ankstesne patirtimi numato, ką kitą kartą darytų kitaip .
--	--	---

4. Meninio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:

Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio
Vienas, poroje ir grupėje, kartais derindamasis prie kitų vaikų tembro, tempo, garsumo, ritmo ar judesių išmoka dainų, žaidimų, ratelių, šokių atskirų elementų; išbando įvairias dailės priemones (pvz., pieštukus, teptukus, kreideles, guašą, molį, gamtos ir netradicines medžiagas), kuria pasiūlyta arba paties pasirinkta, dažniausiai ta pačia, technika; išbando kai kuriuos pasigamintus arba dažniausiai prieinamus ir lengvai valdomus muzikos instrumentus, kūno perkusijos garsus bei balso galimybes; naudodamasis pavyzdžiais ir patarimais išbando įvairių judesių tempą, dydį, erdvės lygius, siekdamas pavaizduoti aplinkos objektus, kai kuriuos gamtos reiškinius; sulaukęs pagalbos išreiškia emocijas	Vienas, poroje ir grupėje, dažnai derindamasis prie kitų vaikų tembro, tempo, garsumo, ritmo ar judesių išmoka dainų, žaidimų, ratelių, šokių; savaip pavaizduoja įvairius įsivaizduotus bei tikrus veikėjus; išbando dailės priemones (pvz., pieštukus, teptukus, kreideles, guašą, molį, gamtos ir netradicines medžiagas), kuria paties pasirinkta ar pasiūlyta dailės technika; išbando ir naudoja pasigamintus arba dažniausiai prieinamus ir lengvai valdomus muzikos instrumentus, kūno perkusijos garsus bei balso galimybes; išbando ir pritaiko įvairių paties sugalvotų ar parodytų judesių tempą, dydį, erdvės lygius, siekdamas pavaizduoti artimosios aplinkos objektus, gamtos reiškinius;	Vienas, poroje ir grupėje derindamasis prie kitų vaikų tembro, tempo, garsumo, ritmo ar judesių išmoka dainų žaidimų, ratelių, šokių; pavaizduoja įvairius įsivaizduotus bei tikrus veikėjus išryškindamas svarbiausias jų savybes; konstruodamas išbando įvairias dailės priemones (pvz., pieštukus, teptukus, kreideles, guašą, molį, gamtos ir netradicines medžiagas), kuria paties pasirinkta technika; išbando įvairius muzikos instrumentus, kūno perkusijos garsus bei balso galimybes, pagrindžia savo pasirinkimą ir panaudoja įvairias išraiškos priemones, tobulindamas kūrinio atlikimą; išbando ir tikslingai pasirenka įvairių judesių tempą, dydį, erdvės lygius siekdamas pavaizduoti

balsu, veido išraiška bei judesiais per teatrinis žaidimus; apibūdina daugumą linijų (trumpas, ilgas, storas, plonas, ryškios ir t. t.), įvardija daugumą spalvų; sulaukęs pagalbos savais žodžiais apibūdina muzikinius kontrastus; naudodamasis užuominomis arba pavyzdžiais, teikia pastebėjimus apie koncertus, spektaklius, parodas, pavienius meno kūrinius ar bendraamžių raišką; stebi, klausosi meno kūrinio ir atsakydamas į pateiktus klausimus; aptaręs, patyrinėjęs pasiūlytos savos ir užsienio kultūros muzikos, šokio, dailės raiškos pavyzdžių atskiria savos kultūros pavyzdžius nuo kitų kultūrų; naudodamasis pateikiamomis užuominomis ir pavyzdžiais, pasiūlo, kaip savo šeimoje ir kitoje aplinkoje už ugdymo įstaigos ribų panaudoti ir plėtoti patirtas ar sukurtas muzikines idėjas, spektaklius bei kitus kūrinius.	stebėdamas, tyrinėdamas nusako, kaip kiti žmonės išreiškia emocijas ir jausmus balsu ir kūnu; apibūdina daugumą linijų (trumpas, ilgas, storas, plonas, ryškios ir t. t.), spalvų ir keletą formų; improvizuodamas skiria ir palygina muzikinius kontrastus; dalijasi įspūdžiais, užduoda klausimus ir teikia pastebėjimus apie matytus koncertus, spektaklius, parodas, pavienius meno kūrinius ar bendraamžių raišką; stebi, klausosi meno kūrinio ir trumpai nusako, kodėl kūrinys patiko ir kuo jis įdomus; aptaręs, patyrinėjęs paties pasirinktos ar pasiūlytos savos ir užsienio kultūros muzikos, šokio, teatro, dailės raiškos pavyzdžius, pagal pateiktus kriterijus nusako kelis aiškiai pastebimus panašumus ir skirtumus; pasiūlo, kaip savo artimoje ar kitoje aplinkoje už ugdymo įstaigos ribų panaudoti ir plėtoti patirtas ar sukurtas muzikines idėjas, spektaklius bei kitus kūrinius.	aplinkos objektus, gamtos reiškinius; parodo, kaip kiti žmonės išreiškia emocijas ir jausmus balsu ir kūnu; apibūdina linijas (trumpas, ilgas, storas, plonas, ryškios ir t. t.), daugumą spalvų ir formų; Elementariais muzikiniiais terminais apibūdina muzikinius kontrastus; dalijasi įspūdžiais, analizuoja, užduoda klausimus ir aktyviai teikia pastebėjimus apie koncertus, spektaklius, parodas, pavienius meno kūrinius ar bendraamžių raišką; stebi, klausosi meno kūrinio ir nusako, kodėl kūrinys patiko ir kuo jis įdomus; aptaręs, patyrinėjęs savos ir užsienio kultūros muzikos, šokio, teatro, dailės raiškos pavyzdžių pagal pateiktus kriterijus nurodo panašumų ir skirtumų. Paaiškina tų skirtumų ypatumus ir kuo tie skirtumai jam įdomūs; pasiūlo, kaip savo šeimoje ir kitoje aplinkoje už ugdymo įstaigos ribų panaudoti ir plėtoti patirtas ar sukurtas muzikines idėjas, spektaklius bei kitus kūrinius.
---	---	---

5. Sveikatos ir fizinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis.

Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio
Naudodamasis pabrėžinimais save ir savo gebėjimus vertina teigiamai, stebi ir pagal pavyzdį atpažįsta kitų palankumo ir nepalankumo	Save ir savo gebėjimus vertina teigiamai, stebi ir atpažįsta kitų palankumo ir nepalankumo jam ženklus; nusako savo ir kitų	Save ir savo gebėjimus vertina teigiamai, stebi ir atpažįsta kitų palankumo ir nepalankumo jam ženklus, pabrėžina kitus;

jam ženklus; stebėdamas vaizdo medžiagą, paveikslėlius išvardina lengviausiai atpažįstamas juose matomas emocijas; naudoja kai kurias veido mimikas, balso intonaciją; naudodamasis patarimais nusako problemos esmę, su kitais tariasi dėl problemos sprendimo; pagal pavyzdį atpažįsta kai kurias dažniausiai aplinkoje sutinkamas pavojingas buitines medžiagas ir priemones, kritinius įvykius, pavojingas vietas; nusako sveikos mitybos principus, fizinio aktyvumo naudą sveikatai; padrąsintas žaidžia nesudėtingus judriuosius, muzikinius, tautinius (lietuvių liaudies ir kitų tautų), sportinius žaidimus; fiziškai aktyvių veiklų metu stengiasi laikytis sąžiningo žaidimo taisyklių.	pagrindines emocijas: džiaugsmą, liūdesį, pyktį, baimę, nuostabą, jaudulį, pavydą; nusako, kokios emocijos vaizduojamos paveikslėliuose; sunkumų įveikai ieško tinkamų anksčiau aptartų arba pasiūlytų sprendimų; atpažįsta kai kurias dažniausiai aplinkoje sutinkamas pavojingas buitines medžiagas ir priemones (pvz., degtukus, skalbimo miltelius, elektrinį virdulį), kritinius įvykius (pvz., gaisrą), pavojingas vietas (pvz., tirpstantį ledą, vandens telkinį), paaiškina galimą elgesį, kad nepakenktų sau ir kitiems; tyrinėdamas, stebėdamas dažniausiai renkasi sveiką maistą, aktyvų fizinį judėjimą, reflektuoja jų naudą sveikatai; žaidžia nesudėtingus judriuosius, sportinius, muzikinius, tautinius (lietuvių liaudies ir kitų tautų) žaidimus. Paaiškina žaidimų taisykles, dažniausiai jų laikosi, turi mėgstamų žaidimų; fiziškai aktyvių veiklų metu laikosi sąžiningo žaidimo taisyklių, susitarimų, siekia bendro tikslo.	Įvairiose kasdienėse situacijose atpažįsta ir nusako savo ir kitų pagrindines emocijas, pasakoja apie jas ir numato jų valdymo strategijas; naudoja įvairius būdus savo jausmams ir emocijoms išreikšti; ieško tinkamų sprendimų iškeltai problemai spręsti, numato priimtų sprendimų galimas pasekmes; atpažįsta dažniausiai aplinkoje sutinkamas pavojingas buitines medžiagas ir priemones, kritinius įvykius, pavojingas vietas, pateikia pavyzdžių, kaip jas saugiai laikyti namuose, pataria kitiems; tyrinėdamas, stebėdamas renkasi sveiką maistą, aktyvų fizinį judėjimą, argumentuoja savo pasirinkimą; paaiškina žaidimų taisykles, pats jų laikosi ir pataria kitiems, kaip laikytis. Rodo iniciatyvą mokytis naujų žaidimų, siūlo savo mėgstamus žaidimus; laikosi sąžiningo žaidimo taisyklių. Pastebi nesilaikančius sąžiningo žaidimo taisyklių, paaiškina, kodėl svarbu jų laikytis.
--	--	---

6. Visuomeninio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis.

Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio
Žaisdamas, bendraudamas, bendradarbiaudamas pasakoja	Žaisdamas, bendraudamas, bendradarbiaudamas tyrinėja ir	Samprotauja, kam ir ką gali pasakoti apie savo šeimą.

apie savo šeimą, jos narius. Klausosi pasakojimų apie kitų vaikų šeimas; vadovaujasi keliais grupės susitarimais, bando koreguoti elgesį. Elgiasi draugiškai su bendraamžiais; kūrybiniuose darbuose vaizduoja Lietuvos valstybinę vėliavą; dialoginiame pokalbyje pasako, kad valstybės tvarka ir gerove rūpinasi gaisrinė, policija, greitoji ir kitos institucijos. Dalyvauja valstybės šventėse, ruošiasi joms; pasakoja apie šeimoje puoselėjamas savo tautos tradicijas; nurodo kasdienėse situacijose naudojamus asmeninius daiktus, juos saugo; laikosi susitarimų dėl bendrai naudojamų daiktų (turto); žaisdamas, tyrinėdamas, stebėdamas trumpai paaiškina, kodėl svarbu dirbti, padrąsintas įsitraukti į darbinę veiklą. Įvardina keletą profesijų ir nurodo, ką tų profesijų žmonės veikia; žaisdamas, stebėdamas, bendradarbiaudamas pasakoja apie savo augimą, apie savo šeimos kartas; skirsto šeimos narius vyriausieji / jauniausieji; Naudodamasis patarimais ar pavyzdžiais renka informaciją apie konkrečius praeities įvykius iš artimų žmonių;	aptaria šeimą kaip socialinį darinį (savo bei kitų vaikų šeimas); veikdamas grupėje vadovaujasi susitarimais ir savo asmeniniu supratimu, kas yra gera / bloga, teisinga / neteisinga; veikdamas grupėje vadovaujasi susitarimais ir savo asmeniniu supratimu, kas yra gera / bloga, teisinga / neteisinga; tyrinėdamas pastebi, nusako ir savaip interpretuoja pilietinės visuomenės ir Lietuvos valstybingumo apraiškas artimojoje aplinkoje; stebėdamas, bendraudamas, bendradarbiaudamas, dalyvaudamas įvairiose veiklose tyrinėja savo tautos kultūrą, pastebi ir aptaria jos panašumus ir skirtumus; bendradarbiaudamas, dalyvaudamas įvairiose veiklose tausoja, tvarko ir laikydamasis susitarimų naudoja savo, kitų žmonių ir bendrus daiktus; žaisdamas, tyrinėdamas, stebėdamas aptaria profesijas ir ugdosi pagarbą visiems darbams kaip būdui užtikrinti asmeninę, šeimos ir visuomenės gerovę; žaisdamas, stebėdamas, bendradarbiaudamas tyrinėja savo paties augimą ir tuo džiaugiasi, aptaria ir analizuoja savo šeimos	Emocijas ir jausmus šeimos nariams sieja su situacijomis; tapatina save su šeima ir priima jos vertybes; kasdienėse situacijose primena bendraamžiams, koks elgesys yra tinkamas, o koks – ne, kokių susitarimų iškilusioje situacijoje reikėtų laikytis; pats siūlo grupės susitarimų idėjas; tyrinėdamas pastebi ir nurodo kelias Lietuvos valdžios institucijas; naudodamasis medijose, artimoje aplinkoje ir šeimoje girdėta ar matyta informacija dalinasi asmeniniais pastebėjimais ir samprotavimais apie įvykius Lietuvoje; Siūlo idėjas, kaip švęsti valstybės šventes; stebi, klausinėja apie artimoje aplinkoje sutinkamas tautines ir religines bendruomenes, atskiria savo tautos kultūros apraiškas; paaiškina, kodėl yra svarbu tausoti savo daiktus ir laikosi bendro turto naudojimo susitarimų. Kelia klausimus ir pasiūlo savo sprendimus kilus konfliktui dėl naudojimosi nuosavybe; žaidybinėse ir realiose situacijose taiko žinias apie darbinę veiklą, ekonominius santykius ir pinigus. Pradedą skirti veiklas pinigams uždirbti ir tai, ką žmonės daro ne dėl pinigų (žaidimas, hobis, rūpinimasis kitais šeimoje); pradedą modeliuoti, koks bus po metų kitų, kai dar paaugs.
---	---	---

spontaniškai palygina dabarties gyvenimą su gyvenimu praeityje;; stebi aplinką, spontaniškai klausinėja apie tiesiogiai stebimus ir / ar vaizdinėje medžiagoje pateiktus gamtinius / žmogaus sukurtus aplinkos objektus; savo pastebėjimais dalinasi žodžiu.	istoriją; stebėdamas, klausinėdamas, analizuodamas šaltinius (nuotraukas, senus daiktus, knygas ir kt.) tyrinėja jam aktualią praeitį, sieja ją su dabartiniu gyvenimu ir kuria paprasčiausią istorinį pasakojimą; tyrinėja gamtinę ir žmogaus sukurtą artimą aplinką bei joje vykstančius vaikui atpažįstamus pokyčius. Įvardina, analizuoja, lygina ir grupuoja pažintus artimos aplinkos objektus .	Tapatinasi su savo šeima kaip socialiniu, tautiniu ir kultūriniu vienetu; stebėdamas, klausinėdamas, analizuodamas šaltinius stengiasi tiksliai perteikti informaciją apie praeities įvykius; savaip interpretuoja ir aiškina surinktą informaciją; pradeda ieškoti priežastinių ryšių tarp praeities ir dabarties įvykių; domisi, kur galima rasti informacijos apie gamtinę / žmogaus sukurtą aplinką; pradeda samprotauti apie informacijos tikslumą.
--	---	---

PRADINIO UGDYMO MATEMATIKOS, LIETUVIŲ KALBOS, VISUOMENINIO UGDYMO
IR GAMTOS MOKSLŲ TESTŲ VERTINIMO LENTELE

Teisingų atsakymų apimtis procentais	Lygiai
100-85	Aukštesnysis
84-65	Pagrindinis
64-45	Patenkinamas
44-31	Slenkstinis
30-0	Nepasiektas

<i>Lygis</i>	<i>Maksimalus rezultatas 15</i>	<i>Maksimalus rezultatas 20</i>	<i>Maksimalus rezultatas 25</i>	<i>Maksimalus rezultatas 30</i>
Aukštesnysis	15-14	20-18	25-23	30-27
Pagrindinis	13-10	17-13	22-16	26-19
Patenkinamas	9-8	12-10	15-13	18-14
Slenkstinis	7-5	9-6	12-9	13-10
Nepatenkinamas	4-0	5-0	8-0	9-0

Diktantų vertinimo lentelė

Lygiai	Rašybos diktantas	Skyrybos diktantas	Bendras	Žodžių diktantas
Aukštesnysis	0-1	0-2	0-2	0-2
Pagrindinis	2-4	3-5	3-5	3-4
Patenkinamas	5-6	6-8	6-9	5-6
Slenkstinis	7-8	9-10	10-11	7-8
Nepatenkinamas	9 ir >	11 ir >	12 ir >	9 ir >

Skaitymo technika

Aukštesnysis	Skaito sklandžiai, be sutrikimų. Kartais trūksta raiškumo.
Pagrindinis lygis	Skaito aiškiai, trūksta sklandumo, raiškumo.
Patenkinamas lygis	Skaito klysdamas.
Slenkstinis	Skaito skiemenuodamas.
Nepatenkinamas lygis	Nepasiekė minimalių rezultatų teigiamam vertinimui